

1. BIAŁCZ STARY gm. ŚMIGIEL

grodzisko wklęsłe – wczesne średniowiecze – 0.01 ha - nieużytek / łąka - częściowo zniszczone

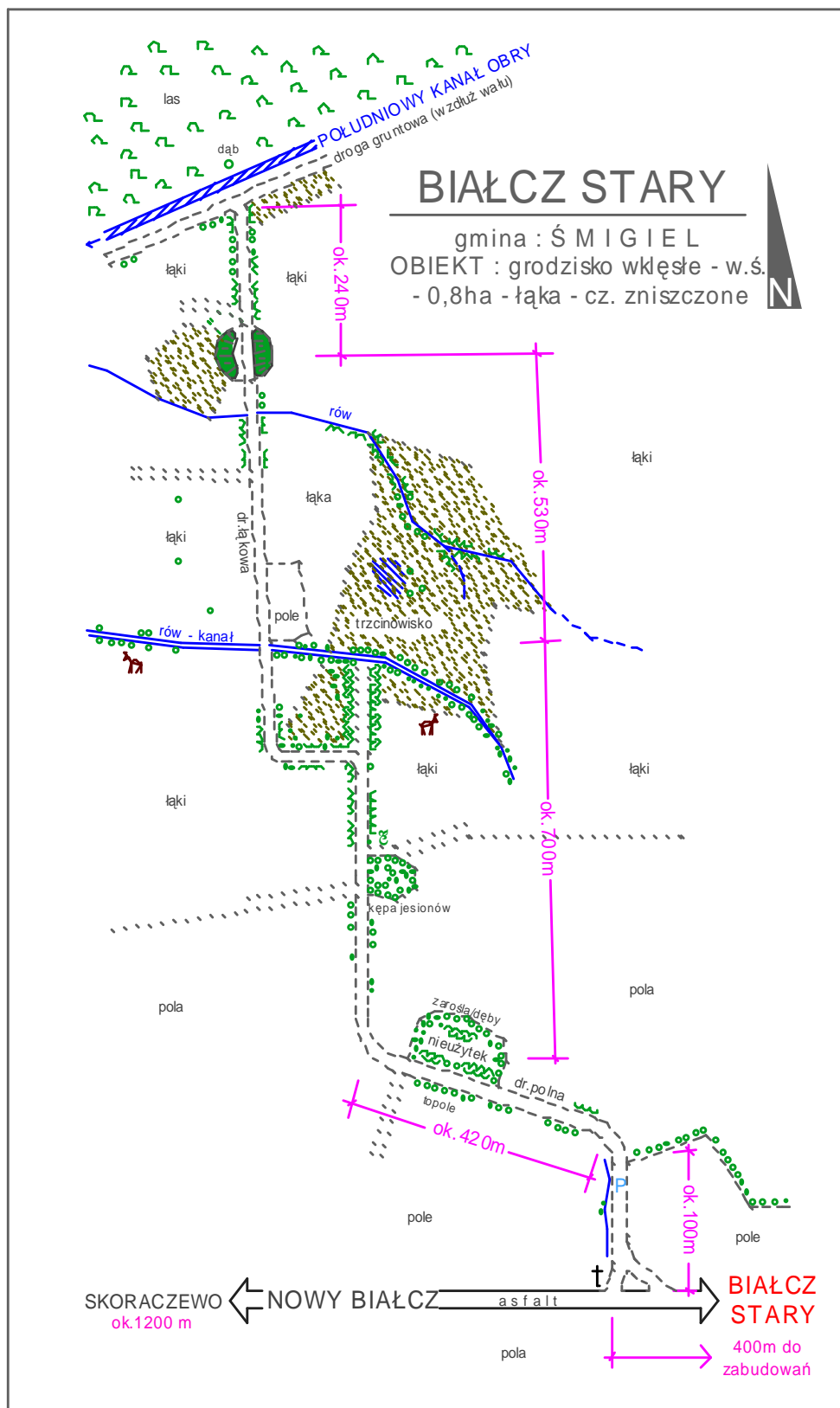
Z drogi asfaltowej prowadzącej z Nowego Białcza (Skoraczewa), należy skręcić w lewo (ok. 400 m przed zabudowaniami Starego Białcza), w odchodzącą na północ drogę gruntową (tuż obok przydrożnego krzyża). Po przejechaniu nią ok. 150m należy zaparkować na poboczu i dalej udać się pieszo, gdyż na dalszym odcinku droga ta staje się nieprzejezdna (wyboista i grząska). Za pierwszym zakrętem w lewo droga ta prowadzi między polami, mijając położony po jej prawej stronie podmokły nieużytek zarośnięty krzewami, jesionami i dębami. Po następnych 400 m droga skręca w prawo, aby po kolejnym dystansie 400 m doprowadzić do leżącej również po jej prawej stronie charakterystycznej kępy jesionów i krzewów. Przez następne 300 m, tj. do kolejnego zakrętu (tym razem w lewo), droga staje się jeszcze bardziej błotnista i podmokła, a z obu jej stron pojawiają się szpalery krzewów, oddzielające ją od dalej rozpościerających się łąk. Około 100 m za zakrętem droga przechodzi przez mały (boczny) kanał-rów, za którym otwiera się szeroki widok na rozległe łąki z widocznym na wprost, w odległości ok.500 m grodziskiem.

Grodzisko przecięte jest ową drogą, która dalej biegnie prosto (dochodząc po ok. 250 m prostopadle do Południowego Kanału Obry). Przeprowadzenie drogi przez teren grodziska spowodowało zniszczenie południowej i północnej części jego wałów. Obiekt ten pochodzi z wczesnego średniowiecza i reprezentuje typ wklęsły, z dobrze zachowanym obwałowaniem zachodnim (o kształcie rogalowatym) i z nieco gorzej zachowanym wałem wschodnim (o przebiegu prostym). Zakrzywiony wał zachodni otacza (stanowiący łąkę) majdan grodziska, o średnicy ok. 35 m. Natomiast szerokość wałów wynosi ok.15 - 18m u podstawy, a ich wysokość ok.4m, z kulminacją do ok. 5 m. Stosunkowo strome stoki wałów porośnięte są trawą i chwastami. Północno-zachodnia część wału nosi ślady niedawnego rozkopania sprzętem mechanicznym i poboru masy ziemnej. Odsłonięty rozkopem przekrój wału ujawnia rodzaj wewnętrznego "muru" z luźno ułożonych kamieni polnych (można domyślać się w nim kamiennej konstrukcji wzmacniającej). Ponadto zauważyć tu można ślady węgla drzewnych, ułamki ceramiki (tzw. skorup grodowych) oraz fragmenty kości zwierzęcych. Rozkop ten sięga do głębokości ok. 1 m poniżej poziomu otaczających łąk i ujawnia podłoże gruntowe z drobnego, nieco żółtego piasku.

Wielka szkoda, że obiekt ten jest bezmyślnie niszczony. Leży on w znacznym oddaleniu od domostw, na terenach wykorzystywanych rolniczo, gdzie tylko w okresie trwania prac polowych można spotkać mieszkańców okolicznych wsi. Pobliskie łąki i nieliczne zagajniki stanowią siedlisko dla bardzo licznie tutaj występującej zwierzyny łownej. Można napotkać tu daniele, sarny z młodymi oraz jelenie. Jesienią, błotniste drogi usiane są tropami tych zwierząt. Cała okolica tchnie spokojem, a szeroko otwarte przestrzenie stanowią typowy krajobraz pradoliny Obry. W drodze powrotnej warto zwrócić uwagę na trawiasty stożek (do złudzenia przypominający małe grodzisko), położony po lewej (wschodniej) stronie drogi, tuż przed przepustem drogowym nad bocznym kanałem. Ma on wysokość ok. 5 m, a wokół niego rozpościerają się podmokłe trzcinowiska, skutecznie broniące doń dostępu. Być może stanowi on kolejne grodzisko, których spora ilość znajduje się w tym rejonie Wielkopolski.

GRODZISKA W WIELKOPOLSCE

SZKIC SYTUACYJNY

Autor:
Błażej Mielcarek